

prima instanță: A. Malîi
instanța de apel: S. Arnăut, E. Clim, E. Fistican

nr. 2ra-2157/15

ÎNCHEIERE

07 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Tatiana Plugaru

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău împotriva Tatianeii Plugaru cu privire la încasarea sumei

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Tatiana Plugaru și menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 26 noiembrie 2014, prin care a fost admisă acțiunea

constată:

La 22 septembrie 2014, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianeii Plugaru cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a invocat că Tatiana Plugaru a activat în funcție de contabil-șef în perioada de 09 decembrie 2004 – 31 martie 2013.

Afirmă că în temeiul autorizației cu nr. 1312 din 22 octombrie 2013, în cadrul Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău a fost efectuată inspectarea financiară tematică a activității economico - financiare și s-a constatat că pe parcursul anilor 2011-2012 au fost achitate ex - contabilului șef ajutoare materiale, contrar prevederilor art. 8 alin. (l) din Legea cu privire la sistemul de salarizare.

Relatează că potrivit ordinului nr. 84 din 01 iulie 2011 s-a achitat sub formă de ajutor material la concediu pentru anul 2011 suma de 2878 lei, fapt confirmat și prin fișa de plată pentru luna iulie anul 2011, prin ordinul nr. 131 din 26 august 2011 s-a achitat sub forma de ajutor material suma de 4000 lei, fapt confirmat și prin fișa de plată pentru luna august anul 2011, prin ordinul nr. 168 din 14 noiembrie 2011 s-a achitat ajutor material în mărime de 4000 lei pentru intervenția chirurgicală, fapt confirmat și prin fișa de plată pentru luna noiembrie anul 2011, prin ordinul cu 26 a din 30 aprilie 2012 s-a acordat indemnizație de

concediu, însă prin fișa de plată pentru luna aprilie anul 2012 aceasta are denumirea de ajutor material în mărime de 2878 lei.

Menționează că suplimentar, prin ordinul nr. 168 din 21 decembrie 2012 s-a achitat ajutor material în mărime de 3000 lei, însă prin fișa de plată pentru luna decembrie anul 2012 este indicată suma de 3777 lei.

Afirmă că pe lângă ajutoarele materiale care s-au achitat cu concediile anuale se constată că Tatianeii Plugaru i-au fost achitate neîntemeiat ajutoare materiale în mărime de 11777 lei, fapt confirmat și prin informația cu privire la precalculul calculat de către contabilul-șef al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

Indică că prin raportul revizorului din 14 noiembrie 2013 se constată acordarea neîntemeiată a ajutoarelor materiale și prin prescripția din 19 noiembrie 2013 s-a acordat termen pentru înlăturarea iregularităților cu recuperarea acestor sume.

Susține că pe parcursul inspectării din lunile mai - iunie anul 2014, la 28 mai 2014, Tatiana Plugaru a înaintat o cerere prin care a recunoscut că ajutoarele materiale i-au fost achitate neîntemeiat și a solicitat achitarea în rate începând cu 01 iunie 2014 a câte 700 lei lunar, dar prin explicația din 02 iunie 2014, a solicitat anularea cererii înaintate anterior.

Inspekția financiară a considerat că Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău nu a întreprins măsuri în vederea recuperării ajutoarelor materiale acordate ilegal, fapt prin care a emis și prescripția din 13 iunie 2014.

Relatează că prin ordinul nr. 196 din 08 iulie 2014 au fost anulate ordinele nr. 131 din 26 august 2011, nr. 168 din 14 noiembrie 2011, nr. 168 din 21 decembrie 2012 cu privire la acordarea ajutoarelor materiale.

Invocă prevederile art. 8 din Legea nr. 355 din 23 decembrie 2005, care statuează că persoanelor care dețin funcții de demnitate publică li se acordă anual un ajutor material în mărimea unui salariu mediu lunar.

Conform art. 32 Legea menționată, pentru cointeresarea materială a personalului în sporirea eficienței și calității muncii, conducătorilor unităților bugetare li se acordă dreptul, cu consultarea reprezentanților salariaților, să premieze salariații, în limitele fondului de salarizare, fără limitarea ramei premiului plătit unui salariat, precum și să le acorde ajutor material. În scopul premierii lunare rente și acordării de ajutor material, se utilizează mijloacele fondului de salarizare, în mărimile prevăzute în condițiile de salarizare stabilite de Guvern pentru ramurile sau grupurile respective de salariați, dar nu mai puțin de un fond lunar de salarizare pe an calculat în raport cu salariile tarifare și salariile funcției, ținându-se cont de majorările, sporurile și suplimentele stabilite în conformitate cu legislația, precum și de cota economisită din fondul de salarizare.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 2 alin. (2), 8 alin. (1), 32 din Legea nr. 355 din 23 decembrie 2005, prescripțiilor Inspekției financiare din 19 noiembrie 2013 și din 13 iunie 2014.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la Tatiana Plugaru a sumei de 11777 lei achitată sub formă de ajutoare material pentru anii 2011 - 2012.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 26 noiembrie 2014 a fost admisă acțiunea, încasat de la Tatiana Plugaru în beneficiul Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, suma de 11777 lei.

A fost încasată de la Tatiana Plugaru în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 353,31 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015 a fost respinsă cererea de apel declarată de Tatiana Plugaru și menținută hotărârea primei instanțe de judecată.

La 17 iulie 2015, Tatiana Plugaru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că instanța nu a ținut cont de faptul că dânsa a fost supusă unei intervenții chirurgicale vitale, iar în lipsa ajutorului material acordat ar fi fost în imposibilitate de a achita pentru operația efectuată.

Afirmă că prin ordinul nr. 84 din 01 iulie 2011, i s-a acordat concediu anual de odihnă pentru perioada de 04 ianuarie 2010 - 04 ianuarie 2011, cu o durată de 42 zile calendaristice, cu acordarea ajutorului material. Astfel, ordinul dat întrunește întru totul cerințele legale de formă și conținut, iar în conformitate cu prevederile art. 117 alin. (l) Codul muncii pentru perioada concediului de odihnă anual, salariatul beneficiază de o indemnizație de concediu care nu poate fi mai mică decât valoarea salariului mediu lunar pentru perioada respectivă.

Menționează că prin ordinul nr. 131 din 26 august 2011, în baza cererii depuse și a probelor prezentate în confirmarea cererii, de către Președintele Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, Ion Timofei i s-a acordat un ajutor material în legătură cu intervenția chirurgicală contra plată în sumă de 4000 lei, iar din ordinul de plată rezultă că aceasta a fost una foarte costisitoare și anume de 20263 lei.

Relatează că prin ordinul nr. 168 din 14 noiembrie 2011, în baza cererii depuse i-a fost acordat ajutor material în legătură cu intervenția chirurgicală suferită și cheltuielile suportate după operație în sumă de 4000 lei. Astfel, Președintele Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, Ion Timofei care a coordonat sumele de bani alocate cu sursele financiare interne i-a alocat ajutor material în baza cererilor motivate cu probe veridice pentru intervenția chirurgicală suferită, raportat la salariul primit.

Remarcă că în perioada septembrie - decembrie anul 2011, deși s-a aflat în concediu medical, timp în care a suferit o intervenție chirurgicală, deoarece Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău nu dispunea de un contabil, în timpul concediului a ieșit la serviciu și a îndeplinit atribuțiile de serviciu.

Afirmă că sumele de bani alocate au fost coordonate și alocate de Președintele Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, Ion Timofei care a emis și semnat ordinele date, sumele de bani indicate în aceste ordine nu au fost însușite personal de către ea. Ordinele sunt semnate, iar până la acest moment nu au fost contestate.

Indică că prin ordinul nr. 26 „a” din 30 aprilie 2012, de către Președintele Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, Ion Timofei, de asemenea în baza cererii depuse, i-a fost acordată indemnizația de concediu pe anul 2012, care conform fișei constituie suma de 2878,13 lei, iar prin ordinul cu nr. 168 din 21 decembrie 2012, în baza cererii depuse, i-a fost acordat ajutor material, în sumă de 3000 lei, pentru tratamentul post-chirurgical pe care a fost obligată să îl urmeze.

Precizează că toate ordinele emise de Președintele Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la alocarea ajutoarelor materiale, sunt legale, emise cu respectarea tuturor prevederilor legale, mai mult ca atât ea nu poate fi obligată să restituie aceste sume de bani, deoarece au fost acordate pentru recuperarea stării sănătății, în legătură cu intervenția chirurgicală suferită și cu procedurile de recuperare ulterioare.

Invocă prevederile art. 32 alin. (l) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, care stipulează că pentru cointeresarea materială a personalului în sporirea eficienței și calității muncii, conducătorilor unităților bugetare li se acordă dreptul, cu consultarea reprezentanților salariaților, să premieze salariații, în limitele fondului de salarizare, fără limitarea sumei premiului plătit unui salariat, precum și să le acorde ajutor material

Conform prevederilor art. 42 alin. (l) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, funcționarului public i se acordă ajutoare materiale în vederea soluționării problemelor sociale și de trai în conformitate cu legea.

Consideră argumentul instanței de apel în sensul că suma ajutorului material acordat în mărime de 11777 lei s-a produs ca rezultat al comportamentului factorului de decizie, fiind stabilit caracterul ilegal și fiind anulate deciziile actelor juridice care au stat la baza transferului sumelor bănești este absolut ilegal, iar prin ordinul nr. 196 din 08 iulie 2014, s-au anulat de fapt ordinele emise de alt Președinte a instanței, acest ordin fiind abuziv, nefiind motivat în fapt și în drept.

Menționează că potrivit art. 165¹ Codul muncii, angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare. Ajutorul material poate fi acordat salariatului. în baza cererii lui scrise. în orice timp al anului ori adăugat la indemnizația de concediu.

Remarcă că au fost încălcate la soluționarea pricinii prevederile Legii cu privire la asigurarea egalității și anume, art. 7 care reglementează interzicerea discriminării în câmpul muncii, stipulează că se interzice orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor stabilite de prezenta lege, care au drept efect limitarea sau subminarea egalității de șanse sau tratament la angajare sau concediere, în activitatea nemijlocită și în formarea profesională. Interzicerea discriminării pe bază de orientare sexuală se va aplica în domeniul angajării în muncă și al ocupării forței de muncă. or. din raportul prezentat de angajat rezultă, că ajutor material, în aceleași careva cerințe de a restitui sumele încasate.

Mai notează că instanța de apel, de asemenea, nu a luat în considerație că intimatul înaintează o sumă mai mare decât cea primită și anume, 11777 lei, fără a ține cont că a primit cu rețineri suma de 8163,10 lei.

Consideră că suma ajutorului material acordat prin ordinul nr. 131 din 26 august 2011, nicidecum nu poate fi urmărită, deoarece a expirat termenul general de prescripție de 3 ani stabilit de art. 267 alin. (1) Cod civil, care prevede că termenul general de prescripție în interiorul căreia persona poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată dreptul încălcat, este de 3 ani.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 01 iunie 2015, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 94), careva date despre recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, instanța de recurs constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Plugaru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Tatiana Plugaru, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Tatiana Plugaru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Tatiana Plugaru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță